

Forslag til demografiske korrektioner til budget 2026 og overslagsårene

NOTAT

14. marts 2025

I dette notat præsenteres forslag til demografisk regulering af budget 2026-2029, udarbejdet på baggrund af befolkningsprognosen fra februar 2025.

Sagsbehandler
ni931

Frederikssund Kommune foretager justeringer af budgetterne på en række områder efter udviklingen i antallet af borgere og borgernes alderssammensætning. Disse budgetjusteringer kaldes demografireguleringer og indebærer, at ændringer i f.eks. antal børn og ældre modsvarer af en ændring af budgettet på henholdsvis dagtilbud eller ældreplejen. Reguleringerne skal sikre, at serviceniveauet over for borgerne fastholdes, selv om behovet stiger eller falder som følge af ændringer i antallet af borgere.

Serviceområder, der er omfattet af demografiregulering:

- Dagplejen
- Vuggestuepladser
- Børnehavepladser
- SFO
- Tandplejen
- Døgnplejen
- Delegeret sygepleje
- Engangs- og genbrugshjælpe midler

Principper for demografiregulering

I budgettet indarbejdes demografipuljer for de kommende fire år, for på forhånd at tage højde for den ændrede efterspørgsel på kommunale ydelser. Demografipuljerne tager udgangspunkt i den seneste befolkningsprognose med afsæt i følgende principper:

- Budgettet reguleres på serviceområder, hvor der er direkte sammenhæng mellem befolkningsudvikling og udgiftsbehov.
- Den aldersgruppe, der anvendes som grundlag for beregning af den forventede efterspørgsel, skal repræsentere brugerne af serviceydelse bedst muligt.
- Serviceniveauet for den enkelte ydelse skal vise den forventede udgift pr. enhed.
- Serviceniveauet for en given ydelse fastholdes uændret pr. bruger, uanset om antallet af modtagere ændrer sig som følge af demografiske ændringer.

Ud fra den opdaterede befolkningsprognose udarbejder administrationen et skøn for de næste fire års behov for fx børnehavepladser eller hjemmeplejetimer. Da administrationen samtidig kender udgiften til f.eks. en børnehaveplads eller en hjemmeplejetime, er det muligt at estimere, hvordan udgifterne på et givet område vil udvikle sig i fremtiden, og således tilrette de kommende års budgetter til de forventede udgifter.

Befolkningsprognosen 2025

I 2025's befolkningsprognose forventes antallet af borgere i kommunen pr. 1. januar 2029 at udgøre 48.564, hvilket er 1.514 borgere flere end i 1. januar 2025.

Tabel 1. Befolkningsprognose Frederikssunds Kommune pr. 1. januar 2025

	2025	2026	2027	2028	2029
	1. januar	Forventet	Forventet	Forventet	Forventet
Nyfødte 0-årige	388	401	410	417	423
Vuggestuebørn 1-2 år	826	832	866	886	904
Børnehavebørn 3-5 år	1.345	1.382	1.383	1.394	1.408
Skolebørn 6-16 år	5.375	5.355	5.375	5.362	5.440
Unge 17-21 år	2.813	2.751	2.609	2.580	2.518
Erhvervsaktive 22-64 år	24.334	24.537	24.596	24.650	24.660
Seniorer 65-84 år	10.648	10.825	10.950	11.142	11.373
Ældre 85+ år	1.321	1.458	1.577	1.708	1.839
I alt	47.050	47.540	47.766	48.138	48.564
Heraf SFO-børn (6-10 år)	2.329	2.376	2.411	2.462	2.470

Effekten af befolkningsprognosen 2025 på demografipuljerne i 2026 til 2029 er følgende:

- På dagtilbudsområdet forventes antallet af 0-5-årige at stige i perioden 2025 til 2029. Antallet af 0-2-årige stiger med 112 børn, imens antallet af 3-5-årige stiger med 63. Stigningen giver anledning til en samlet udmøntning af demografipuljen på 5,4 mio. kr. i 2026, 9,1 mio. kr. i 2027, 12,6 mio. kr. i 2028 og 16,1 mio. kr. i 2029.
- På SFO-området forventes antallet af børn i alderen 6-10 år at stige med 141 børn i perioden 2025 til 2029. Stigningen giver anledning til en udmøntning på 1,2 mio. kr. i 2026, 1,3 mio. kr. i 2027, 1,5 mio. kr. i 2028 og 1,7 mio. kr. i 2029.
- På Social- og Sundhedsområdet demografireguleres tandplejens kommunale ydelser på baggrund af befolkningsudviklingen for de 0-21-årige. Antallet af modtagere forventes at stige med 402 personer frem mod 2029. Forventningen giver anledning til en udmøntning på 0,7 mio. kr. i 2026, 0,6 mio. kr. i 2027, 0,7 mio. kr. i 2028 og 0,8 mio. kr. i 2029.
- På ældreområdet forventes en stigning på 1.243 personer for de +65-årige i perioden 2025 til 2029. Stigningen giver anledning til en samlet udmøntning på 11,8 mio. kr. i 2026, 19,4 mio. kr. i 2027, 26,3 mio. kr. i 2028 og 32,9 mio. kr. i 2029.

Nedenstående tabel 2 viser demografipuljernes størrelser ved den nye befolkningsprognose opdelt på de enkelte politiske udvalgs budgetområder.

Tabel 2. Demografipuljer beregnet ud fra befolkningsprognosen for 2025

Udgiftsområde/udvalg	2026	2027	2028	2029
Børn, familier og forebyggelse	4.769.788	8.536.556	11.966.229	15.497.423
Dagpleje	688.510	1.162.972	1.506.072	1.752.791
Vuggestue	2.229.341	5.116.049	7.204.871	8.758.488
Børnehave	1.851.937	2.257.535	3.255.286	4.986.144
Skole, klub og SFO	1.173.693	1.322.880	1.494.222	1.678.511
SFO	1.173.693	1.322.880	1.494.222	1.678.511
Social og sundhed	673.794	618.341	676.016	759.439
Tandplejen	673.794	618.341	676.016	759.439
Omsorg og ældre	12.246.683	20.006.535	27.044.618	33.825.450
Døgnpleje & del. sygeplejeydelser	9.924.977	16.874.899	23.020.086	28.908.278
Hjælpe midler	2.321.705	3.131.635	4.024.532	4.917.172
Samlet for alle udvalg	18.863.958	30.484.311	41.181.085	51.760.823

De tekniske korrektioner

Demografipuljerne angivet i tabel 2 lægges ind i budgettet for 2026-2029. Eftersom budgettet for 2026-2029 allerede er vedtaget med demografiregulering afledt af 2024-prognosen, er det kun de marginale ændringer i forhold til den 2024-prognosen, som demografipuljerne skal justeres med. Nedenstående tabel 3 viser udviklingen i antallet af borgere i forhold til 1. januar 2024.

Tabel 3. Befolkningsvækst i forhold til 1. januar 2024 (2025-prognosen)

Ændring i befolkning	2024-'25	2024-'26	2024-'27	2024-'28	2024-'29
Nyfødtte 0-årige	35	48	57	64	70
Vuggestuebørn 1-2 år	-2	4	38	58	76
Børnehavebørn 3-5 år	9	46	47	58	72
Skolebørn 6-16 år	-111	-131	-111	-124	-46
Unge 17-21 år	96	34	-108	-137	-199
Erhvervsaktive 22-64 år	432	635	694	748	758
Seniorer 65-84 år	118	295	420	612	843
Ældre 85+ år	118	255	374	505	636
I alt	695	1.185	1.411	1.783	2.209
Heraf SFO-børn (5-10 år)	24	71	106	157	165

Sidste års forventede befolkningstilvækst fremgår i nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Prognose for befolkningsvækst i forhold til 2024 (sidste års 2024-prognose)

Ændring i befolkning	2024-'25	2024-'26	2024-'27	2024-'28
Nyfødtte 0-årige	35	38	45	51
Vuggestuebørn 1-2 år	-18	-14	20	31
Børnehavebørn 3-5 år	8	21	6	16
Skolebørn 6-16 år	-80	-142	-133	-159
Unge 17-21 år	8	-31	-134	-171
Erhvervsaktive 22-64 år	156	174	257	268
Seniorer 65-84 år	170	316	450	636
Ældre 85+ år	106	233	349	473
I alt	383	596	860	1.146
Heraf SFO-børn (5-10 år)	45	65	91	121

I forhold til selve demografireguleringerne viser nedenstående tabel 5 de marginale ændringer i den nyeste befolkningsprognose holdt op imod 2024-prognosen. Det er forskellen i de marginale ændringer, som er afgørende for, hvor meget de forskellige demografipuljer skal justeres med.

Tabel 5. Difference mellem tabel 3 (2025-prognosen) og tabel 4 (2024-prognosen)

Marginale ændringer	2026	2027	2028	2029
Nyfødtte 0-årige	10	12	13	19
Vuggestuebørn 1-2 år	18	18	26	44
Børnehavebørn 3-5 år	25	41	42	56
Skolebørn 6-16 år	11	22	34	113
Unge 17-21 år	65	26	34	-29
Erhvervsaktive 22-64 år	460	438	480	490
Seniorer 65-84 år	-21	-29	-24	207
Ældre 85+ år	21	25	32	163
I alt	590	552	637	1.062
Heraf SFO-børn (5-10 år)	7	14	35	44

Note: Eftersom budget 2029 er en kopi af budget 2028, svarer tabellens difference i 2029 til 2025-prognosens vækst i 2024-'29 fratrukket 2024-prognosens vækst 2024-'28.

For at sikre retvisende demografipuljer i 2026-2029 korrigerer de tekniske korrektioner derfor alene de eksisterende demografipuljer, så de stemmer overens med den nyeste befolkningsprognose. Forskellen i kommunens befolkningstilvækst angivet i tabel 5 giver anledning til følgende tekniske korrektioner af budget 2026-2029 i tabel 6:

Tabel 6. Demografireguleringens tekniske korrektioner til budget 2026-2029

Udgiftsområde/udvalg	2026	2027	2028	2029
Børn, familier og forebyggelse	1.407.353	2.680.641	5.837.125	9.368.319
Dagpleje	293.960	329.839	399.750	646.469
Vuggestue	804.756	1.996.491	4.793.936	6.347.553
Børnehave	308.637	354.311	643.439	2.374.297
Skole, klub og SFO	93.654	102.710	214.286	398.575
SFO	93.654	102.710	214.286	398.575
Social og sundhed	248.858	311.217	362.986	446.409
Tandplejen	248.858	311.217	362.986	446.409
Omsorg og ældre	1.195.912	2.539.940	2.992.604	9.773.436
Døgnpleje & del. sygeplejeydelser	1.253.867	2.453.373	2.961.361	8.849.553
Hjælpe midler	-57.956	86.566	31.243	923.883
Samlet for alle udvalg	2.945.777	5.634.508	9.407.001	19.986.739

Befolkningsprognosen 2025's betydning for de tekniske korrektioner

I befolkningsprognose for 2025 er der sket en stigning i den fremtidige forventning til antallet af borgere i Frederikssund Kommune. I 2026 forventes der således at være 590 flere borgere end estimeret i 2024-prognosen.

Det højere indbyggertal gør sig gældende på tværs af alderskategorierne, dog med varierende grad. På daginstitutionsområdet forventes der i 2026 53 flere børn, hvilket udmønter sig i en demografiregulering på 1,4 mio. kr. i 2026. Årsagen til områdets store demografireguleringer i overslagsårene (budget 2027-2028) skyldes, at de enkelte års befolkningsstigninger først får fuld effekt året efter. Ligeledes forventes der også lidt flere børn i SFO-alderen, som også medfører en positiv demografiregulering under Skole, klub og SFO.

Stigningen i tandplejens demografipuljer skyldes, at flere unge borgere i alderen 17-21 år end tidligere forventer at blive boende i kommunen. I forhold til sidste års befolkningsprognose er der fx i 2026 88 flere personer, som vil modtage gratis tandplejeydelser end tidligere estimeret.

Kigger man dybere ned i stigningen under Omsorg og ældre skyldes dette, at modtagerne af personlig pleje og delegerede sygepleje ydelser i de seneste år er blevet mere plejekrævende. I og med at demografimodellen tager udgangspunkt i forskellige gennemsnitsudgifter ud fra de forskellige aldersgrupperinger for derved at beregne særskilte tyngde og dækningsgrad, vil et øget pres på de kommunale ydelser få udgifterne til at stige. I kombination med, at der også er kommet flere borgere i kommunen, også for de ældste årgange, medfører dette forøget udgifter inden for området.